

Republika Srbija
Tužilaštvo za ratne zločine

**VRHOVNOM SUDU SRBIJE
PREKO OKRUŽNOG SUDA U BEOGRADU
VEĆE ZA RATNE ZLOČINE**

8. jun 2006.

Protiv presude Okružnog suda u Beogradu – Veća za ratne zločine, pod brojem K.V.1/03 od 12.12.2005. godine, koja je dostavljena ovom tužilaštvu dana 26.05.2006. godine u krivičnom predmetu protiv VUJOVIĆ MIROLJUBA i dr. zbog krivičnog dela ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz čl. 144. KZ SRJ, na osnovu čl. 46. st.2. tačka 4., čl.363. st.1. i čl. 364. st.1. i st.3. ZKP-a, izjavljujem

Ž A L B U

Osnovi:

1. u odnosu na oslobađajući deo presude za opt. Ljuboja Marka i Katić Slobodana

- zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja iz čl. 370. st.1. u vezi čl. 367. tačka 3. ZKP-a;

- zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz čl. 368. st.1. tačka 11. u vezi čl. 367. tačka 1. ZKP-a;

- zbog povrede krivičnog zakona iz čl. 369. tačka 4. u vezi čl. 367. tačka 2. ZKP-a;

2. u odnosu na osuđujući deo presude za opt. Lančužanin Milana

- zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja iz čl. 370. st.1. u vezi čl. 367. tačka 3. ZKP-a;

- zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz čl. 368. st.1. tačka 8. u vezi čl. 367. tačka 1. ZKP-a;

3. u odnosu na osuđujući deo presude za opt. Zlatar Vuja, Perić Jovicu, Vojnović

Milana, Madžarac Predraga, Mugoša Gorana i Kalaba Nadu

- zbog odluke o kazni iz čl. 371. st.1. u vezi čl. 367. tačka 4. ZKP-a.

Razlozi

Prvostepenom presudom optuženi (u daljem tekstu opt.) Vujović Miroljub, Vujanović Stanko, Perić Jovica, Atanasijević Ivan, Madžarac Predrag, Vojnović Milan, Lančužanin Milan, Milojević Predrag, Zlatar Vujo, Mugoša Goran, Šošić Đorđe, Đanković Miroslav, Dragović Predrag i Kalaba Nada oglašeni su krivim zbog krivičnog dela iz izmenjene optužnice i osuđeni na kazne zatvora i to opt. Vujović, Vujanović, Lančužanin, Milojević, Dragović, Atanasijević, Šošić i Đanković u trajanju od po 20 godina, opt. Zlatar, Perić i Vojnović u trajanju od po 15 godina, opt. Madžarac u trajanju od 12 godina, opt. Kalaba u trajanju od 9 godina i opt. Mugoša u trajanju od 5 godina. Istom presudom opt. Ljuboja Marko i Katić Slobodan su oslobođeni od optužbe usled nedostatka dokaza shodno čl. 355. tačka 3. ZKP-a. Presudu pobijam, u oslobađajućem delu za opt. Ljuboja i Katića zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, bitne povrede odredaba krivičnog postupka i povrede krivičnog zakona, a u osuđujućem delu u odnosu na opt. Lančužanina zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i bitne povrede odredaba krivičnog postupka, a u odnosu na opt. Zlatara, Perića, Vojnovića, Madžarca, Kalabu i Mugošu zbog odluke o kazni.

I. Oslobađajući deo presude za opt. Ljuboja Marka i Katić Slobodana

U odnosu na opt. Ljuboja i Katića koje je sud oslobodio optužbe usled nedostatka dokaza, presudu pobijam najpre zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, u kom delu će biti reči i o bitnim povredama odredaba krivičnog postupka koje iz njega proističu, a sve zbog složenosti predmeta i izvedenih dokaza i radi pojednostavljenja rada u predmetu.

Konkretno, sud pogrešno utvrđuje činjenično stanje navodeći na str. 138. i 139. presude, da ni jedan izvedeni dokaz ne potvrđuje tezu da su kritičnog dana opt. Ljuboja i Katić bili na stratištu i učestvovali u streljanju zarobljenih. U odnosu na opt. Ljuboja, sud na str. 137. presude utvrđuje da je isti krenuo vozilom «pasat» u kome su bili opt. Lančužanin, Milojević i Dragović za traktorom sa zarobljenima, ali ne i da je stigao do «rupe» na Grabovu. Ovo je po sudu, jedina situacija koju opisuje svedok saradnik broj 1. a odnosi se na opt. Ljuboja. Sud navodi da ga je svedok saradnik br.1. video da je otišao ka mestu streljanja. Sigurni dokazi da je tamo i došao i šta je tamo eventualno radio nema. Ovo je netačno i u suprotnosti je sa sadržinom svih zapisnika o saslušanju svedoka saradnika br.1.,(u čemu se i sastoji bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz čl. 368. st.1. tač. 11. ZKP-a) gde on, počev od istrage pa tokom više glavnih pretresa, dosledno tvrdi odnosno ponavlja da je opt. Ljuboja bio u vozilu

kada i ostali koji su krenuli za traktorom sa zarobljenima, kao i da se sa njima (osim opt. Milojevića) i vratio pred hangar, a pre praznog traktora, istim vozilom kojim je i otišao, a kada i sva ostala vozila sa svim licima u njima, koja su bila u pratnji punog traktora, osim vozila koje je išlo ispred traktora (u kom vozilu su bili svedok saradnik br.2, opt. Šošić i NN lice zv. «Topola»), a koje se tom prilikom nije vratilo. Tada, po povratku pomenutih vozila i lica, kao što je već napred navedeno, najpre opt. Vujanović, a zatim i opt. Dragović u ime svih govore da su «porokali pičke ustaške», a da niko od prisutnih, među njima i opt. Ljuboja to ne spori niti spori svoje učešće u tome. Prema tome, sasvim je izvesno da je opt. Ljuboja kritičnom prilikom i stigao na mesto streljanja i u tome učestvovao, jer su svi oni u isto vreme tamo krenuli, isto vreme tamo boravili i u isto vreme se vratili istim vozilima kojima su i otišli. Sve ovo što je rečeno za opt. Ljuboja važi i za opt. Katića koji je kritičnom prilikom za tim traktorom krenuo sa opt. Vujanovićem, sa kojim se u isto vreme i vratio, kada je ispred hangara, kao što je već rečeno, najpre opt. Vujanović, a zatim i opt. Dragović govore da su pobili zarobljena lica, a opt. Katić to ne negira niti spori svoje učešće u tome.

I sam prvostepeni sud na str. 120 presude utvrđuje da ni opt. Ljuboja ne govori istinu na okolnost kada je došao na Ovčaru (kao ni opt. Lančužanin, Milojević i Dragović), pa se postavlja pitanje kako mu sud može onda verovati u delu gde tvrdi da nije bio na «rupi» na Grabovu. Ovo tim pre ako se uzme u obzir odbrana opt. Ljuboja gde tvrdi da je on na Ovčari kritičnom prilikom ulazio u hangar gde je vladao potpuni red, gde niko nikoga nije tukao, a imajući u vidu iskaze praktično svih saslušanih lica tokom postupka (kako optuženih tako i svedoka saradnika, svedoka oštećenih i svedoka) koji tvrde potpuno suprotno. Interesantno je ukazati i na iskaz opt. Ljuboja sa glavnog pretresa od 30.09.2004. godine, kada on izjavljuje da želi da ispravi transkript sa pretresa od 29.06.2004. godine, navodeći da je «opt. Lančužanin upravljao vozilom iza traktora sa zarobljenicima i da je dovezao do Grabova», da bi se zatim ispravio i rekao da je «opt. Lančužanin dovezao ustvari do toga, gde su se zaglavili u pravcu Grabova i posle ih vratio za Vukovar». Postavlja se pitanje otkud opt. Ljuboja zna gde je to Grabovo odnosno taj pravac, kada tvrdi da tamo nikada nije bio. Očito, da je on tamo bio, a na šta ukazuje i gore navedeno.

I odbrana opt. Katića je diskutabilna i više puta menjana. Najpre je u istrazi, dana 12.01.2004. godine govorio da na Ovčari nikad nije bio, da je od oslobođenja Vukovara, (a to je bilo 18.11.1991. godine) stalno bio u Vukovaru, gde se nastanio, oženio, i da nikuda odatle nije odlazio. U kasnijim iskazima, to je izmenio, rekavši da je u vremenu od 18. do 22.11.1991. godine bio u Beogradu u poseti ranjenom saborcu, nakon čega se vratio u Vukovar. Ovakvu njegovu odbranu pobio je svedok saradnik br.1., navodeći da je opt. Katić kritičnog dana bio na Ovčari, da je otišao na Grabovo (u vozilu sa opt. Vujanovićem i osumnjičenim Siretom) u pratnji punog traktora, a da se kasnije vratio pre praznog traktora zajedno sa grupom lica koja su prethodno tamo otišla radi likvidacije ratnih zarobljenika, od kojih u povratku opt. Vujanović i

Dragović govore već rečeno. O njegovom boravku na Ovčari govori i opt. Mugoša u istrazi, detaljno opisujući njegov izgled i odeću kritičnog dana, što je kasnije izmenio na pretresu dana 01.07.2004. godine uz argumentaciju koja je posebno analizirana u završenoj reči tužioca.

Dakle, sud je pogrešno utvrdio činjenično stanje navodeći da opt. Ljuboja i Katić nisu bili na Grabovu i nisu učestvovali u likvidaciji ratnih zarobljenika, dajući razloge koji su u suprotnosti sa razlozima zbog kojih za to delo oglašava krivim i osuđuje opt. Dragovića, u čemu se sastoji bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz pomenutog zakonskog člana.

Na ovako pogrešno utvrđeno činjenično stanje i uz navedene bitne povrede odredaba krivičnog postupka u odnosu na opt. Ljuboja i Katića, sud je primenio zakon koji nije mogao primeniti donoseći odluku da ih oslobodi od optužbe usled nedostatka dokaza, čime je učinio povredu krivičnog zakona iz navedenog zakonskog člana.

Postoji još nešto na šta se u žalbi mora ukazati, a odnosi se na opt. Ljuboja i Katića. Nesporna je činjenica koju i sud utvrđuje na str. 57. presude, da su opt. Ljuboja i Katić pripadnici dobrovoljačke jedinice «Leva supoderica» u jesen 1991. godine, pa i na dan 20.11.1991. godine u Vukovaru. Nadalje, na str. 137 presude sud takođe utvrđuje da je kritičnog dana opt. Ljuboja bio ispred hangara i u hangaru na Ovčari, dok na str. 138 presude sud utvrđuje («sud je čvrstog uverenja») da je i opt. Katić toga dana bio na Ovčari (ne opredeljujući pri tom da li ispred hangara ili u hangaru). Oni su (opt. Ljuboja i Katić) svojim prisustvom tempore criminis na Ovčari, kada se tuku ratni zarobljenici ispred hangara i u hangaru, činili situaciju bezizlaznom za zatvorenike, jer su naoružani i iskazu svoju spremnost da reaguju u slučaju pokušaja bekstva zarobljenika ili njihovog napada na čuvare u hangaru. Pri takvom utvrđenom činjeničnom stanju, sud ih nikako nije mogao osloboditi od optužbe, već ih je morao oglasiti krivim, ako ne za saizvršilaštvo, a ono u najmanju ruku za pomaganje u izvršenju krivičnog dela iz izmenjene optužnice, što je još jedan razlog zbog čega ova presuda u oslobađajućem delu ne može da opstane.

II. Osuđujući deo presude za opt. Lančužanin Milana

U odnosu na opt. Lančužanina presudu pobijam najpre zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja koji se sastoji u tome što sud pogrešno utvrđuje da opt. Lančužanin nije učestvovao u streljanju ratnih zarobljenika, već je naređivao zajedno sa opt. Vujovićem i Vujanovićem da se vrše ubistva ratnih zarobljenika, lica koja će to vršiti kao i lica koja će ići u pratnju zarobljenih da ne pobegnu. Sud je izveo sve dokaze koji se odnose na odlučne činjenice s tim u vezi, ali je iz tih dokaza izveo pogrešan zaključak o kvalitetu tih činjenica odnosno njihovom značaju.

Preinačujući opisanu radnju izvršenja ovog krivičnog dela u radnju naređivanja,

umesto radnje streljanja, kako to stoji u izmenjenoj optužnici, sud je učinio bitnu povredu odredbe krivičnog postupka iz čl. 368. st.1. tač.8. jer je prekoračio optužbu.

U smislu čl. 352. st.2. ZKP-a sud je dužan da oceni svaki dokaz pojedinačno i u vezi sa ostalim dokazima i da na osnovu takve ocene izvede zaključak da je neka činjenica utvrđena. Upravo polazeći od toga, a ceneći iskaze svedoka saradnika br.1, svedoka Dukić Nikole i opt. Perić Jovice od 18.04.2003. godine, sledi zaključak da je opt. Lančuzanin kritičnom prilikom učestvovao u likvidaciji ratnih zarobljenika, a ne u naređivanju da se to vrši.

III. Osuđujući deo presude u odnosu na opt.Zlatara, Perića, Vojnovića, Madžarca, Mugošu i Kalabu

U odnosu na opt.Zlatara, Perića, Vojnovića, Madžarca, Mugošu i Kalabu, presudu pobijam zbog odluke o kazni, nalazeći da ista nije u skladu sa težinom dela i nastupelim posledicama.

Sud u razlozima presude navodi otežavajuće okolnosti za sve optužene, ističući njihovu upornost i bezobzirnost, broj žrtava, njihov pol, životnu dob, način njihovog sahranjivanja, nepostojanje ikakvog razumnog motiva za izvršenje dela, ne osvrćući se na doprinos svakog od optuženih u izvršenju dela i radnjama izvršenja koje su preduzeli (osim donekle za opt. Kalabu).

Samo se analizom aktivnosti i kriminalne količine koju su ispoljili opt. pri izvršenju krivičnog dela, može izvršiti individualizacija kazne.

Tako, sud ne navodi ni jedan razlog zašto opt. Perića, Zlatara i Vojnovića osuđuje na kaznu zatvora od 15 godina u odnosu na opt. koje osuđuje na kaznu zatvora od 20 godina. Posebno jer je reč o istoj ili približno istoj kriminalnoj količini. Dakle, sve otežavajuće okolnosti koje sud pominje za sve opt., ne ceni dosledno i u odnosu na opt. Perića, Zlatara i Vojnovića izričući im blaže kazne. Evidentno je da se radi o ubistvu nemoćnih, zarobljenih, bespomoćnih i nenaoružanih lica bez mogućnosti za odbranu, što je sve analizirano u završnoj reči tužioca, a što mora imati odraza i na visinu izrečene kazne. Stoga je i opt. Periću, Zlataru i Vojnoviću sud trebalo da izrekne maksimalne kazne.

U odnosu na opt. Kalabu Nadu mora se ukazati na izraženu upornost i bezobzirnost prilikom izvršenja krivičnog dela kada je iz hangara uz psihičku torturu najpre izdvojila, zatim udarala, a potom lišila života jedno lice hicem u glavu, tvrdeći da se radi o čoveku koji ju je otpustio sa posla zbog toga što je druge nacionalnosti. Hladnokrvnost u postupanju i želja za neprimerenom osvetom zahteva strožiju kaznu od izrečene.

Što se tiče opt. Mugoša Gorana sud mu je izrekao minimalnu kaznu zaprećenu za ovo krivično delo. On je učestvovao u tuči ratnih zarobljenika i ispred hangara i u hangaru, iskazujući time svoju upornost u izvršenju dela. On tada oduzima i stvari od zarobljenika ispoljavajući i veliku količinu bahatosti koju opisuje svedok ošt. Berghofer na pretresu dana 25.10.2004. godine, navodeći da mu je opt.Mugoša kritičnom prilikom najpre skinuo sat sa ruke, a zatim ga pitao šta ima u cipelama. Kada je ovaj svedok ošt. odgovorio da nema ništa, opt. Mugoša mu je rekao: «nađem li nešto, noge ću ti odseći». Sve ovo ukazuje da je sud trebalo da mu izrekne strožiju kaznu od izrečene.

U odnosu na opt. Madžarca, radi se o mlađem punoletnom licu u vreme izvršenja dela i osim te činjenice, ništa drugo ne govori u prilog blaže kazne. I za njega važi što i za ostale optužene. I on svesno i voljno odlazi na stratiše i bez ikakvog vidnog razloga i motiva učestvuje u jednom stravičnom događaju u kom je ubijeno najmanje 200 lica, a što svakako zahteva izricanje strožije kazne od izrečene.

Stoga, s obzirom na navedeno

P R E D L A Ź E M

da drugostepeni sud uvažavajući žalbu tužioca, u oslobađajućem delu u odnosu na opt. Ljuboja i Katića, presudu ukine shodno čl. 389. ZKP, a predmet vrati na ponovno suđenje i odlučivanje, a u osuđujućem delu presudu preinači shodno čl. 391. ZKP-a i to u odnosu na opt. Lančužanina u pogledu radnje izvršenja krivičnog dela, a u odnosu na opt. Zlatara, Perića, Vojnovića, Madžarca, Kalabu i Mugošu tako što će im izreći kazne zatvora u dužem vremenskom trajanju od izrečenih.

TUŽILAC ZA RATNE ZLOČINE
Vladimir Vukčević